

доступним. Батьки можуть виступити ідеальними провідниками у світі знань, надихаючи дітей на вивчення нового та розвиток власної творчості.

Також важливо враховувати індивідуальні особливості кожної дитини, дозволяючи їй обирати та досліджувати те, що її цікавить. Загалом, участь вихователів та батьків у формуванні пізнавальних інтересів дошкільників визначається активністю, терпінням і позитивним ставленням до процесу навчання. Правильний підхід сприяє не лише розвитку інтелекту, але й формує основи для подальшого успішного вивчення нового матеріалу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волкова Л. Розвиток пізнавального інтересу у старших дошкільників засобами дидактичних ігор. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 5. С. 34–44.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
3. Костюк О. Дослідницько-пошукова діяльність у формуванні пізнавального інтересу дошкільників до природи. *Педагогічний пошук*. 2014. № 3. С. 20–25.
4. Кравець Н. Системний підхід до формування пізнавальних інтересів дітей дошкільного віку у пошуково-дослідницькій діяльності. *Освітній простір України*. 2015. Вип. 5. С. 150–156.

Надія КАРПА
(Дрогобич, Україна)

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Патріотичне виховання дітей дошкільного віку стає особливо актуальним в умовах російсько-української війни, оскільки визначає формування основних цінностей, поваги до власної країни та розуміння важливості миру та взаєморозуміння між націями. Важливо враховувати особливості вікових характеристик дітей, забезпечуючи їхній віковий

розвиток та формування гармонійної особистості. У важкі часи конфліктів діти потребують особливої уваги до своєї емоційної безпеки. Виховання патріотизму повинно базуватися на розумінні дітьми, що вони захищені, та сприяти розвитку стресостійкості. Важливо пояснювати дітям базові поняття про мир і війну, використовуючи доступну для них лексику. Це допоможе створити основу для розуміння потреби в мирі та співпраці.

Ключовими напрямками патріотичного виховання є формування уявлень про сім'ю, родину, рід і родовід, ознайомлення з явищами суспільного життя, знання історії держави та її символів, а також засвоєння традицій і культури власного народу та людства загалом. Виховання патріотичних почуттів у дошкільників через любов до рідної мови та традицій є важливою складовою формування національної ідентичності. Вихователі використовують різноманітні методи, спрямовані на зацікавленість дітей і позитивний досвід вивчення власної культури.

Як наголошує Н. Миськова, «серед дієвих методів і форм організації патріотичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти є: екскурсії вулицями рідного міста, до історичних пам'яток, визначних місць, розповіді вихователя, бесіди з цікавими людьми, узагальнюючі бесіди, розгляд ілюстративних матеріалів, читання та інсценування творів художньої літератури, заняття; ігри; розв'язання проблемних ситуацій, запрошення членів родин у дитячий садок, спільні з родинами виховні заходи, зустрічі з батьками за межами дошкільного закладу, за місцем роботи, участь у громадському житті міста тощо» [2, с. 104].

Одним із ключових методів є використання різноманітних ігор та цікавих розповідей. Вихователі можуть впроваджувати в навчальний процес мовні ігри, які стимулюють інтерес до рідної мови. Наприклад, гра «Слово дня» допомагає дітям вивчати нові слова та вживати їх у розмові. Також можна використовувати рольові ігри, де діти можуть втілювати різних персонажів. Цікаві розповіді про історію, традиції та героїв українського народу сприяють формуванню патріотичних почуттів. Вихователям доцільно

розповідати про великих постатей української історії, які внесли свій внесок у розвиток країни. Казки та легенди також можуть бути використані для передачі цінностей та традицій.

Дошкільники можуть брати участь у творчих заняттях, під час яких створюють національні символи, розфарбовують традиційні візерунки або виготовляють різні ремесла, пов'язані з українською культурою. Це не лише розвиває творчі здібності, але і надає можливість ознайомитися з національною спадщиною. Організація святкових заходів та традиційних українських свят може стати найяскравішими моментами у навчанні. Діти можуть брати участь у виставках, концертах, спільних заходах з батьками, де мають можливість продемонструвати свої досягнення та виявляти любов до власної культури. Відвідування місцевих історичних об'єктів, музеїв чи природних пам'яток сприяє усвідомленню дітьми своєї приналежності до конкретного регіону та допомагає поглиблювати знання про культурні та природні багатства України.

Організація святкових та тематичних заходів для дошкільників є важливою складовою їхнього виховання, оскільки це не лише розважальний процес, але й можливість формувати патріотичні цінності та виховувати повагу до національних символів. Проведення різноманітних заходів, присвячених важливим державним або тематичним подіям, дозволяє дітям не лише весело провести час, але й засвоїти важливі патріотичні поняття. Наприклад, святкування Дня незалежності, Дня Конституції чи інших державних свят допомагає дітям усвідомити важливість їхньої країни та розуміти, чому важливо берегти свободу та права [1, с. 97].

Розвиток відчуття поваги до національних символів також відіграє важливу роль. Розповіді про їхнє походження, значення та історію створення допомагають дітям краще розуміти ці символи. Вихователі повинні створювати не лише веселі та цікаві програми, але й інтегрувати у

них освітні елементи. О. Олексюк зазначає, що дитина може виготовити власний прапор чи символ країни під час майстеркласу, а потім виголосити коротеньку розповідь про те, що цей символ для неї означає [3, с. 381]. Усе це сприяє вихованню патріотичних почуттів у дітей, вони вчаться поважати і шанувати традиції своєї країни. Така робота важлива для формування позитивного ставлення до власної культури, історії та сприяє створенню гармонійного образу громадянина в майбутньому.

Вагомим компонентом патріотичного виховання у дітей є розвиток соціальної відповідальності та любові до ближнього. Вони важливі у формуванні громадянської свідомості та відчуття приналежності до свого народу та країни. Розвиток соціальної відповідальності в дітей передбачає формування у них усвідомлення власної ролі в суспільстві та важливості взаємодії з іншими людьми. Виховання в дошкільників відчуття співпраці надає можливість розуміти, що кожен з них є частиною великого колективу, де важливо допомагати одне одному та дбати про загальне благо.

Допомагаючи одне одному, діти вчаться взаємопідтримки та розуміють важливість турботи про інших. Це сприяє формуванню моральних цінностей, таких як доброта, терпимість і взаєморозуміння. Зокрема, виховання у дітей турботи про навколишніх створює основу для розвитку емпатії та відчуття відповідальності за тих, хто оточує їх. Ці аспекти патріотичного виховання не менш важливі, ніж знання історії чи символіки країни. Сприяючи розвитку соціальної відповідальності та любові до ближнього, педагоги створюють умови для гармонійного розвитку особистості, яка здатна не лише розуміти своє місце в суспільстві, але й взаємодіяти з іншими людьми.

Отже, дітям дошкільного віку необхідно розповідати про історію та культуру своєї країни, підкреслюючи позитивні аспекти. Важливо формувати у них гордість за свої коріння та бажання приносити корисний

внесок у розвиток країни. Важливо вчити дітей поважати інших та розуміти, що різноманіття є багатством, а не загрозою. Залучайте дітей до різноманітних благодійних заходів, які спрямовані на підтримку тих, хто потребує допомоги. Це навчить дошкільників соціальної відповідальності та допоможе їм відчувати себе частинами більшого цілого. Під час війни патріотичне виховання допомагає дітям зрозуміти значущість миру, виховує в них любов до рідної землі та вчить дбати про гармонію відносин між людьми. Важливо надавати дітям можливість розвиватися в атмосфері позитивних цінностей, сприяючи їхньому повноцінному росту та вихованню відповідальних громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єпіхіна М., Курило Н. Формування основ патріотичного виховання у дошкільників засобами народознавства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2017. Вип. 1 (40). С. 96–99.

2. Миськова Н. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69. Т. 1. С. 102–105.

3. Олексюк О., Заволока С. Формування любові до рідного міста у дітей старшого дошкільного віку. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2017. № 4 (59). С. 380–385.

Соломія КОЧЕРГАН

(Дрогобич, Україна)

ІНТЕРАКТИВНА КНИГА ДЛЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Інтерактивні книги для дітей дошкільного віку стають невід'ємною складовою освітнього процесу, сприяючи розвитку та підвищенню зацікавленості. Однією з основних переваг інтерактивних книг для дошкільників є їхня здатність реагувати на дії дитини за допомогою вбудованих сенсорів та кнопок. Інтерактивні книги можуть містити звуки,